

COMUNICAT DE PRESĂ

Ziua de acțiune pentru eliminarea cancerului de col uterin - 17 noiembrie 2025

„Acționează ACUM: Elimină cancerul de col uterin!”

Fiecare moment contează. Fiecare viață contează.

Ziua globală de acțiune pentru eliminarea cancerului de col uterin este marcată în fiecare an, pe data de **17 noiembrie**, România alăturându-se inițiativei Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) de a crește gradul de informare și conștientizare al populației privind cancerul de col uterin, afecțiune cu un impact negativ major asupra sănătății femeilor la nivel mondial și național.

În anul 2020, OMS a lansat Strategia Globală pentru eliminarea cancerului de col uterin, adoptată de 194 de țări, între care și România, care drept țintă scăderea incidenței bolii la sub 4 cazuri la 100.000 de femei până în anul 2030, prin măsuri precum creșterea proporției populației care beneficiază de vaccinare anti-HPV, îmbunătățirea screeningului prin testare HPV și citologie Babeș-Papanicolau, precum și asigurarea accesului echitabil la diagnostic și tratament pentru toate femeile. Atingerea acestui obiectiv general este posibilă prin îndeplinirea a trei ținte esențiale:

- 90% dintre fete vaccinate complet împotriva HPV până la vârsta de 15 ani;
- 70% dintre femeile adulte testate cu un test performant de două ori între 35 și 45 de ani;
- 90% dintre femeile cu rezultat pozitiv având acces la timp la tratamentul leziunilor pre-canceroase și canceroase.

La nivel mondial, incidența și mortalitatea prin cancer de col uterin au un trend descendent și de la lansarea apelului OMS, progresele sunt semnificative. Astfel:

- peste 50 de țări au introdus vaccinarea anti-HPV;
- 140 de țări implementează programe naționale de screening pentru cancerul de col uterin;
- 66 de state includ testarea HPV, citologia sau inspecția vizuală în pachetele de servicii de sănătate;
- 83 de țări includ tratamentul chirurgical al cancerului de col uterin în pachetele de beneficii pentru sănătate.

Cu toate acestea, cancerul de col uterin rămâne unul dintre cele mai frecvente tipuri de cancer și cauză de deces prin cancer la femeile de pe întreg globul.

România continuă să înregistreze cea mai ridicată incidență și mortalitate prin cancer de col uterin dintre statele membre ale Uniunii Europene. Conform Sistemului European de Informații privind Cancerul (ECIS) al Centrului Comun de Cercetare, în anul 2022, România avea o rată de incidență de **32,6 la 100.000 femei**, de peste două ori și jumătate mai mare decât media UE (11,7/100.000), și o rată de mortalitate standardizată de **16,8 la 100.000 femei**, de aproximativ trei ori mai mare decât media UE (5,3/100.000).

Datele ECIS și ale Agenției Internaționale pentru Cercetare în Domeniul Cancerului (IARC) arată că, în România, cancerul de col uterin reprezintă **a treia cea mai frecventă localizare** oncologică la femei, după cancerul de sân și cancerul colorectal, spre deosebire de profilul european, unde primele trei sunt cancerul de sân, colorectal și bronhopulmonar.

În 2023, se estimează ca în România au fost **3.368 de cazuri noi** de cancer de col uterin, iar **1.793 de femei** au decedat din această cauză.

Proiecțiile ECIS indică faptul că, față de nivelul din 2022, incidența cancerului de col uterin în România este estimată să crească cu **1,4% în 2025** și cu **2,01% în 2030**, iar mortalitatea cu **2,1% în 2025** și **2,2% în 2030**.

Cancerul de col uterin poate fi prevenit ușor și eficient prin vaccinare anti-HPV și prin screening. România implementează atât măsuri de vaccinare anti-HPV, cât și un program național de screening, însă ambele necesită consolidare și implementare sustenabile, pe baze populaționale, pentru a asigura acces egal și echitabil.

În prezent, vaccinarea anti-HPV este disponibilă, cu recomandare de la medicul de familie, astfel:

- **vaccinare gratuită anti-HPV pentru fete și băieți de 11–26 ani;**
- **compensare 50% pentru femeile de 27–45 ani.**

Screeningul periodic între 25 și 65 de ani permite depistarea și tratarea leziunilor pre-canceroase, prevenind apariția bolii sau facilitând vindecarea în stadii incipiente. Programul național de screening, înființat în 2012, oferă testare gratuită la fiecare 5 ani (test Babeș-Papanicolau). Proiectul pilot regional de consolidare a programului a introdus treptat testarea HPV în patru regiuni (Nord-Vest, Nord-Est, Sud-Muntenia, Centru), vizând 680.000 de femei de 25–64 ani, dintre care 50% din grupuri vulnerabile.

Testarea periodică a femeilor cu vârsta între 25 și 65 de ani permite depistarea leziunilor pre-canceroase sau maligne, iar tratamentul adecvat al acestora poate preveni apariția cancerului sau poate duce la vindecare atunci când boala este identificată în stadii incipiente.

În prezent, Ordinul Ministerului Sănătății nr. 3735/2024 reglementează metodologia de screening, stabilind principiile de organizare și implementare a programului astfel încât toate femeile să beneficieze de acces echitabil la servicii medicale sigure și de calitate.

Pachetul de servicii acordate în asistența medicală ambulatorie de specialitate pentru specialitățile clinice, prevăzut în Contractul-cadru al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, include serviciile de depistare precoce a cancerului de col uterin, respectiv testarea HPV cu triaj citologic Babeș-Papanicolau, pentru femeile cu vârsta între 25 și 64 de ani, o dată la 5 ani. Introducerea acestor servicii a reprezentat un pas esențial în asigurarea accesului populațional, echitabil și sustenabil al femeilor la servicii de prevenție și depistare precoce a cancerului de col uterin, contribuind astfel la efortul național de eliminare al acestui tip de cancer în România.

Începând cu anul 2026, România, printr-un efort susținut și cu sprijinul fondurilor europene din Programul Operațional Sănătate, va asigura continuarea programului de screening pentru femeile aparținând categoriilor vulnerabile, garantând acces gratuit și echitabil la servicii de prevenție și depistare precoce.

Tema zilei de acțiune împotriva cancerului de col uterin 2025, „Acționează acum: Elimină cancerul de col uterin”, face un apel la acțiune coordonată pentru accelerarea progreselor către atingerea țintelor 90-70-90 până în 2030. Eliminarea cancerului de col uterin este la îndemâna noastră dacă acționăm acum, împreună, pentru ca fiecare fată să fie protejată prin vaccinare anti-HPV, iar fiecare femeie să aibă acces la prevenție, screening și tratament.

În acest context, Ministerul Sănătății, prin Institutul Național de Sănătate Publică și în colaborare cu Direcțiile de Sănătate Publică organizează, ca în fiecare an pe 17 noiembrie, acțiuni de informare, educare și conștientizare privind importanța prevenirii prin vaccinare, a diagnosticării precoce prin screening și a tratării la timp a cancerului de col uterin. Înțelegerea acestei probleme este crucială pentru sănătatea fiecărei femei, dar și pentru sănătatea generațiilor viitoare. Dialogul permanent între medici și părinți cu privire la vaccinarea împotriva HPV este esențial. Recomandările medicilor și ale experților în sănătate pot contribui la creșterea nivelului de informare al părinților și a încrederii lor în vaccinare, vizând protejarea propriilor copii, dar și a generațiilor viitoare împotriva cancerelor cauzate de virusul papiloma uman (HPV).

Referințe

1. WHO – Cervical Cancer Elimination Day of Action 2025: Elevating frontline health workers: transforming global commitments into lifesaving actions <https://www.who.int/campaigns/world-cervical-cancer-elimination-day/2025>
2. WHO – Global strategy to accelerate the elimination of cervical cancer as a public health problem <https://www.who.int/publications/i/item/9789240014107>
3. OECD/European Commission (2025), Profil de țară privind cancerul: România 2025, Profiluri de țară privind cancerul pentru statele membre ale UE, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/a90c2c0d-ro>, accesibil la
4. Ordonanța nr. 12/2025 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și a unor acte normative în domeniul sănătății - <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/301334>
5. Ordonanța nr. 12/2025 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și a unor acte normative în domeniul sănătății - <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/301334>
6. ECIS – European Cancer Information System – Estimates of cancer incidence and mortality in 2022, for all countries [https://ecis.jrc.ec.europa.eu/explorer.php?\\$0-0\\$1-All\\$2-All\\$4-1,2\\$3-1\\$6-0,85\\$5-2022,2022\\$7-7\\$CEstByCountry\\$X0_8-3\\$X0_19-AE27\\$X0_20-No\\$CEstBySexByCountry\\$X1_8-3\\$X1_19-AE27\\$X1_-1-1\\$CEstByIndiByCountry\\$X2_8-3\\$X2_19-AE27\\$X2_20-No\\$CEstRelative\\$X3_8-3\\$X3_9-AE27\\$X3_19-AE27\\$CEstByCountryTable\\$X4_19-AE27](https://ecis.jrc.ec.europa.eu/explorer.php?$0-0$1-All$2-All$4-1,2$3-1$6-0,85$5-2022,2022$7-7$CEstByCountry$X0_8-3$X0_19-AE27$X0_20-No$CEstBySexByCountry$X1_8-3$X1_19-AE27$X1_-1-1$CEstByIndiByCountry$X2_8-3$X2_19-AE27$X2_20-No$CEstRelative$X3_8-3$X3_9-AE27$X3_19-AE27$CEstByCountryTable$X4_19-AE27)
7. ECIS – European Cancer Information System – Long term estimates of cancer incidence and mortality, for all countries [https://ecis.jrc.ec.europa.eu/explorer.php?\\$0-4\\$1-All\\$4-2\\$3-30\\$6-0,85\\$5-2022,2030\\$7-8\\$21-0\\$2-All\\$CLongtermChart1_1\\$X0_-1-AE27\\$CLongtermChart1_2\\$X1_-1-AE27\\$CLongtermChart1_3\\$X2_-1-AE27\\$CLongtermChart1_4\\$X3_14-\\$X3_-1-AE27\\$CLongtermTable1_6\\$X4_-1-AE27](https://ecis.jrc.ec.europa.eu/explorer.php?$0-4$1-All$4-2$3-30$6-0,85$5-2022,2030$7-8$21-0$2-All$CLongtermChart1_1$X0_-1-AE27$CLongtermChart1_2$X1_-1-AE27$CLongtermChart1_3$X2_-1-AE27$CLongtermChart1_4$X3_14-$X3_-1-AE27$CLongtermTable1_6$X4_-1-AE27)
8. IACR- Cervical Cancer Screening IARC Handbooks of Cancer Prevention Volume 18 <https://publications.iarc.fr/Book-And-Report-Series/Iarc-Handbooks-Of-18-Cancer-Prevention/Cervical-Cancer-Screening-2022>
9. INSP – CNSBN, Profil de țară privind cancerul, 2023 <https://insp.gov.ro/wp-content/uploads/2024/03/Profil-de-tara-privind-cancerul-2023.pdf>
10. Ministerul Sănătății – Ordinul nr. 3.120 din 12 septembrie 2023 pentru aprobarea segmentelor populaționale care beneficiază de prescrierea, eliberarea și decontarea în regim de compensare a medicamentelor imunologice folosite pentru producerea imunității active sau folosite pentru prevenirea unor boli transmisibile, publicat în Monitorul Oficial nr. 832 din 15 septembrie 2023
11. Ministerul Sănătății – Ordinul nr. 3.735 din 28 iunie 2024, privind aprobarea Metodologiei de screening pentru cancerul de col uterin, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 659 din 10 iulie 2024
12. Planul Național de prevenire și combatere a cancerului în România (Legea 293/2022),